

OBČASNÍK

OBCE RÁJEC

2/2026

Jaro je již minulostí a na dveře zaklepal léto. S ním i doba prázdnin a dovolených, zároveň i čas pro vydání dalšího čísla rájeckého zpravodaje. Přejeme Vám pohodové prožití letních měsíců plné zážitků.

Dobrovolníci uklidili okolí Rájce

Na sobotu 28. března vyhlásili zastupitelé úklid Rájce a jeho okolí. Dobrovolnická akce se konala v rámci projektu Uklidíme Česko. V nevládním počasí se sešli jen tři dobrovolníci, zastupitelé obce. Uklidili prostor

k sázavskému mostu a kolem železniční tratě.

Do úklidu se zapojili i žáci 1. a 2. ročníku základní školy, kteří v rámci dopolední družiny 25. března uklidili odpadky v úseku od školy k mostu a v okolí polní cesty k hřišti, dále trasu od hřiště přes zastávku na Zábřeh a zpět ke škole. Chlapci a děvčata prošli i cestu kolem obchvatu k plynárně a zpět přes vesnici ke škole.

Na apríl, který připadá na 1. dubna, se uskutečnila akce Škola naruby. Celý den učili žáci. Museli si připravit pracovní listy i další aktivity do výuky, udržet kázeň v hodinách a ohodnotit známkami vypracované úkoly.

Zprávičky ze Základní školy a Mateřské školy Rájec

Dne 20. března navštívil základní školu ornitolog J. Vachutka. Během tříhodinové přednášky se žáci seznámili s chovem ptáků.

V předvelikonočním týdnu od 23. března až 27. března chodili žáci a pedagogové oděni každý den v jiné barvě. V pondělí v modré, v úterý se oblékli do červena, ve středu převládala žlutá, čtvrtek byl zelený a v pátek převažovaly proužky.

Jako každý rok i letos se konala Velikonoční výstava. Proběhla v prostorách školní družiny ve dnech 30. a 31. března.

Návštěvníci si mohli opět zakoupit jarní dekorace a rostliny.

Před Velikonocemi děti navštěvující školní družinu přijaly pozvání paní R. Klimešové. Na její malé farmě se narodila dvě malá jehňátka, se kterými si žáci zaskočili. Mimo to jim ukázala stáj s koňmi, kde je seznámila s chovem barokních koní.

Dne 8. dubna strávili školáci dopoledne na dopravním hřišti v Mohelnici. Čtvrťáčky vyplnily test obsahující dopravní značky a situace na křižovatkách. Poté se přesunuly do venkovních prostor, kde předvedly praktickou jízdu na kole v simulovaném provozu.

Plavecký výcvik pro děti z rájecké školy a školky byl zakončen 9. dubna. Všichni účastníci obdrželi diplom.

Další akcí v základní škole se stal projekt Zdravé zuby. Uskutečnil se 17. dubna. Do školy přijela dentistka, která školáky seznámila se správnou péčí o chrup.

22. dubna chlapci a děvčata z mateřské školy navštívili v Zábřehu každoročně pořádanou akci Den Země, jejímž cílem je podpořit ochranu životního prostředí. Letos byla zaměřena na netopýry.

Dne 24. dubna jeli školáci do Olomouce na jarní výstavu květin Flora Olomouc. Zaujaly je květinové vazby a skleníky s tropickými rostlinami a umístěnými živočichy, viděli rozklad tříděného odpadu, také si mohli vyzkoušet včelařskou kuklu. Užili si cestování autobusem, vlakem i tramvají. Při zpáteční cestě šli ze Zábřehu do Rájce pěšky.

Děti ze školky se vydaly 28. dubna na výlet do Velkých Losin. V rámci projektového dne zde navštívily výrobu ručního papíru.

si krásnou vycházku zdejší přírodou.

Od 4. května do 7. května jeli žáci a pedagogické pracovnice na školu v přírodě do Kunčic. Ubytování byli opět na Chatě u profesora. Zažili zde plno sportovních aktivit ve zdejší horské přírodě. Konal se i celodenní výlet na Paprsek. Trasa na něj měřila cca 17 km. Všichni pěší turistiky zvládli a s úsměvem se navrátili zpět na chatu. Pro některé děti byl čtyřdenní pobyt krátký a nechtěly jet domů. Velkou pomocí byl svoz věcí do Kunčic a zpět do Rájce, který zajišťoval pan starosta.

Dne 14. května navštívili základní školu pracovníci Lesů ČR, kteří měli během dvou hodin pro chlapce a děvčata připraveny vzdělávací a pohybové aktivity zaměřené na přírodu. Výuka probíhala na travnatém obecním hřišti za školou.

V pátek 15. května jeli žáci 3., 4. a 5. ročníku vlakem na vlastivědnou exkurzi do Prahy. Po příjezdu šli na Václavské náměstí, pak pokračovali na Staroměstské náměstí. Dále se zastavili u Betlémské kaple, Národního divadla a Tančícího domu. Pokračovali na Vyšehrad, kde poobědvali. Tramvají se přesunuli pod Petřín. Vyšli k Petřínské rozhledně a pokračovali k Pražskému hradu, kde vyčkali na výměnu stráží. Po ní si prohlédli nádvoří a svatovítskou katedrálu. Prošli Nerudovou ulicí na Karlův most, od něj pak na zastávku metra, kterým se dopravili zpět na Staroměstské náměstí. Stihli pohybuující se sošky orloje v celou hodinu. Dále šli k Pražské bráně, kolem Obecního domu a synagogy. Odtud zamířili zpět na vlakové nádraží. Během dne ušli cca 15,5 km a ve večerních hodinách v pořádku dorazili do Zábřehu.

V mateřské školce se během jara podařilo za pomoci rodičů a dětí vytvořit další zahradní prvky – dřevěnou venkovní kuchyňku a další vyvýšený záhon.

Děvčata i chlapci jeli 3. června do Postřelmovy, kde navštívili Konstruktérskou akademii zaměřenou převážně na robotiku a polytechnickou výchovu.

Dne 4. června se děti z MŠ Rájec opět po roce zúčastnily Mateřinkové olympiády na zábřežském stadionu. Letošní ročník byl zaměřený na večerníčky. Mladší děti procházely různá zábavná stanoviště se sportovními úkoly. Předškoláci soutěžili s více jak 200 dětmi

z okolních vesnic o medaile ve skoku do dálky, hodu a běhu. Ráječtí si dovezli dvě medaile, 2. místo za skok a 3. místo za hod.

V rámci projektového dne strávili školkáčci dopoledne 9. června v Ryzáčku ve Vyšehorkách.

Ve čtvrtek 11. června jeli žáci základní školy na celodenní výlet do Brna, kde navštívili hrad Veveří s programem pro děti – divadlo, ražba mincí, žonglování, malování na sádrový odlitek, výstava brnění a střelba z kuše. Poté pluli parníkem po Brněnské přehradě. Doprava a vstup do hradních prostor byli hrazeny z výtěžků akcí.

Tradiční akce Rozloučení se školním rokem 2025/2026 se konala 15. června na zahradě mateřské školy. Šesti předškolákům a třem žákům pátého ročníku byly slavnostně předány pamětní dárky. Při této příležitosti starosta obce poděkoval ředitelce školy Mgr. J. Grünwaldové za dlouholeté působení ve vedení školy. Za přítomnosti pracovníků ZŠ a MŠ Rájec a zastupitelů obce jí byla předána kytička s dárky. Letošním školním rokem končí a odchází do důchodu. Na její místo nastupuje Mgr. M. Johnová.

Dne 8. dubna proběhl zápis do Mateřské školy Rájec na školní rok 2026/2027, přijaty byly čtyři děti.

Čarodějnice ovlády podvečer filipojakubské noci

SK Rájec, spolek uspořádal 30. dubna, opět po roce, na připomenutí starého lidového zvyku akce Pálení čarodějnic. Do prostoru za kulturním domem se přišly pobavit, zasoutěžit si nejen děti, ale i celé rodiny. K občerstvení byly připraveny pochutiny z udírny a makrely.

V Rájci proběhl tradiční svatodušní obyčej Vození krále a vodění královničky

Starodávný zvyk má na Zábřežsku dlouhou tradici. V současné době se udržuje jen v Rájci. Zápis v kronice obce Rájec z roku 1924 uvádí, že se tato tradice udržuje od nepaměti, každoročně na svátek Letnic – Svatodušní neděli. V letošním roce připadl svátek Letnic na neděli 24. května. Dětem přálo letní počasí.

Níže připomínáme průběh této tradice pro mladší generace a nové rájecké občany.

Vození krále: Ráječtí vozí svého krále s velkou slávou. Věkové rozpětí chlapců je přibližně od pěti do patnácti let. Král se vybírá z nejmladších chlapců v dědině – je to většinou jeden z hochů, který chodil před Velikonocemi „hrkat“.

Starostou při vození krále zpravidla bývá jeden ze starších chlapců, který byl v tom roce starosta při velikonočním hrkání. Vše začíná domluvou v rodině budoucího krále a prosbou, zda jim dají chlapce za krále. Král na rozdíl od královničky nechodí pěšky, ale vozí se na bohatě zdobeném vozíku. Kola a boky vozíku v sobotu před slavností vypletou chlapci lipovými větvíčkami s listím. Nad vozíkem upevní obruče, na které se připevní bílá plachta. Ta je zdobená květinami, které chlapci vybírají v dědině v sobotu před slavností. V přední části vozíku je upraveno sezení pro krále. Sám král je ukryt za průsvitným závěsem, na hlavě má korunu a přes sebe přehozený plášť. Před ním leží na sobě dva talíře, na horní se pokládají peníze – dar pro krále, ten je posléze přesype na spodní talíř. Jen ten, kdo donese svůj dar, smí krále vidět. Kdo na talíř nic nepoloží, může být popíhán velkou vidličkou, kterou drží král v ruce. Doprovod krále tvoří koně, jsou to nejmladší chlapci. K oji vozíku je upevněn provaz provlečený dřevěnými tyčkami, s jejichž pomocí táhnou hoši vůz. V druhé ruce nesou zvonce a během jízdy zvoní, tak aby všichni věděli, že se k nim průvod blíží. V jejich čele jde hlavní kůň. Jeden ze starších chlapců je pacholkem neboli kočím, ten má za úkol řídit ostatní koně, vydávat pokyny a dbát o bezpečnou jízdu. Další významnou postavou je vyvolávač. Chodí se šavlí, její ostří je omotáno zeleným krepovým papírem, na hrotu šavle je upevněna rozkvetlá červená pivoňka. Průvod se zastaví před každým domem, vyvolávač si stoupne pod okno, šavlí s pivoňkou pozvedne do okna a vyvolává: „*Héli, héli, poslouchejte, co se stalo v neděli ráno...*“.

Na scénu přichází práskač neboli poukač, stojící na cestě u vozu a s bičem třikrát zapráská. Poté mohou domácí přistoupit a podívat se na krále a předat své dary – králi na talíř a ostatním do společné pokladničky, do košíku položit vejce a do druhého koláče.

Vodění královničky: Věk děvčat je přibližně stejný jako u chlapců. Nejdříve hlavní vedoucí neboli starostky požádají v rodině, kde dorůstá věkově vhodné děvčátko, zda by se mohla stát královničkou. Poté v týdnu před slavností probíhá plánování a organizace slavnosti, příprava a zkoušky zpěvu.

V sobotu děvčata obejdou dědinu a vybírají květiny, z nichž pak uváží kytice královničky a dvěma vodičkám. Zbylé květiny dávají ke křížům v obci. V čele průvodu jde královnička ve svátečních, většinou bílých šatech, s korunkou na hlavě a kyticí v ruce. Z každé strany má vodičku. Za nimi jdou koláčnice s košíky na koláče a vaječnice s košíky na vajíčka. Vše vedou a organizují dvě nejstarší děvčata – starostky. Jedna z nich nese pokladničku pro královničku, druhá vybírá do pokladničky pro ostatní. Před vchodem do každého domu zazpívají písničku: „*Královnička královna, mazanička mazaná...*“. Za zpěvu písně se královnička otáčí v pase ruce založené v bok. Z domu vycházejí hospodáři, domácí a hosté poslechnout si písničku. Nakonec jim královnička dává přivonět ke kyticí. Jako odměnu dostává ona i její průvod peněžní dar do pokladniček a do košíků koláče a vajíčka.

Průvod vždy začíná z domu krále/královničky a zde také končí. Když obejdou svou část obce, čeká děti pohoštění. Vybrané peníze pro krále/královničku se předávají rodičům a společná pokladnička, vajíčka a koláče se rozdělí mezi ostatní děti.

Červnová akce SDH Rájec

Sbor dobrovolných hasičů Rájec připravil 13. června v areálu U Antoníčka rybářské závody, na které se nejvíce těšily děti. Odpoledne proběhlo posezení s živou hudbou, kde návštěvníkům hrála kapela Zakafy. Ke koupí bylo připraveno pestré občerstvení.

Nová odlehčovací služba v regionu Šumpersko a Jesenícko

Spolufinancováno
Evropskou unií

Sestřička.cz

Terénní odlehčovací služba Sestřička.cz – PEČOVATELKA z.ú. od dubna 2026 nově poskytuje služby na Šumpersku a Jesenícko. Podporuje všechny, kteří potřebují pomoc v každodenním životě – ať už kvůli věku, nemoci, zdravotnímu postižení nebo náročné rodinné situaci. Služba je určena seniorům, osobám se zdravotním omezením i lidem po nemoci, kteří potřebují podporu v běžném životě a chtějí zůstat ve svém domácím prostředí. Zároveň pomáhá rodinám, které o své blízké pečují a potřebují si od péče na čas odpočinout. Služba je hrazena spoluúčastí klienta ve výši 165 Kč za hodinu (stanoveno vyhláškou MPSV č. 505/2006 Sb.). Základní sociální poradenství je poskytováno bezplatně – pomáhají se zajištěním kompenzačních pomůcek, příspěvku na péči i další administrativou. Na odlehčovací služby plynule navazuje domácí zdravotní péče a také tísňová péče dostupná 24 hodin denně prostřednictvím našeho SOS tlačítka.

Odlehčovací služby jsou podpořeny v rámci projektu SESTRÍČKA.CZ - PEČOVATELKA z. ú. - OPZ+ 105 - Pečovatelka 24/7 Jesenícko a Šumpersko (reg. č.: CZ.03.02.02/00/25_105/0005974), spolufinancovaného Evropskou unií. Projekt posiluje kapacity sdílené dlouhodobé péče prostřednictvím rozvoje odlehčovacích služeb v ORP Jeseník a ORP Šumperk včetně základního sociálního poradenství pro pečující osoby.

Aktuálně přijímají nové klienty.

Markéta Chovancová

Vedoucí sociální pracovnice/ koordinátorka péče

✉ pecovatelkasumperk@sestricka.cz

☎ 771 508 794, www.sestricka.cz

Svoz odpadu ve III. čtvrtletí 2026

Svoz plastů

14. července   4. srpna   25. srpna   15. září

Svoz komunálního odpadu

7. července   28. července   18. srpna   8. září
29. září

Svoz papíru z domácností

7. července   18. srpna   29. září

Společenská kronika

Blahopřejeme

občanům, kteří se v těchto měsících dožívají 60, 65, 70, 75, 80 a více roků. Přejeme Vám do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a rodinné pohody.

červenec

Hegr Milan

Čvančara Vladimír

Polcer Ferdinand

Žanda Stanislav

srpen

Tejkl Milan

Smičková Marie

Smékalová Marie

Schneiderová Emilie

Korunová Stanislava

Havelka Zdenek

září

Hubáček Zdeněk

Novotná Marie

Připravované akce

4. července – Summer in love vol. 3, pořádá SDH Rájec

18. července – Retro den III. (Mefisto Mohelnice), pořádá SDH Rájec

5. září – časovka 34. ročníku Moravského poháru Rájec – Hynčina, pořádá SK Rájec, spolek

Informace z obecního úřadu

- Během letních měsíců červenec a srpen budou pracovníci Obecního úřadu Rájec čerpat řádnou dovolenou, z tohoto důvodu může dojít k omezení provozu v úředních dnech.

- Upozorňujeme majitele psů, že dle vyhlášky č. 13/2006 o pravidlech pro pobyt psů na veřejném prostranství je osoba doprovázející psa na veřejném prostranství povinna mít psa na vodítku a bez vodítka je povinna ho opatřit náhubkem.

- Poplatky za odpad a psa jsou v kalendářním roce 2026 splatné nejpozději do 30. června 2026. Poplatek za psa: 100 Kč, osoby starší 65 let – 80 Kč. Za každého dalšího psa 150 Kč. Poplatek za odpad: 650 Kč za osobu. Lze je uhradit v úředních hodinách na Obecním úřadě Rájec: pondělí a středa od 8:00 do 12:30 hodin a od 13:00 do 17:00 hodin. Výše uvedené poplatky můžete zaplatit i bankovním převodem na účet u Banky Creditas, č. ú. 101 658 303/2250, variabilní symbol – číslo domu. Do zprávy příjemce uvést o jaký poplatek se jedná (odpady/ps).

Uzávěrka příspěvků do příštího čísla OBČASNÍKU je stanovena na 01. 09. 2026

OBČASNÍK OBCE RÁJEC vydává jen v elektronické podobě Obec Rájec, Rájec 98, 789 01 Zábřeh, IČO: 00303267. Číslo vydání 2/2026, den vydání 25. 06. 2026. Úřední hodiny: pondělí a středa 7.00 - 12.30, 13.00 - 17.00. Kontaktní informace: Tel.: +420 583 416 920 URL: <http://rajec.zabrezsko.cz/> E-mail: obec.rajec@seznam.cz. Graf. úprava a korekce: Zábřežská tiskárna, Petra Malá, www.zabrezskatiskarna.cz. Návrhy, připomínky a příspěvky je možné zasílat na E-mail: obcasnik.rajec@seznam.cz.

Kam za kulturou

Muzeum Šumperk – Muzejčko

Staň se olympionikem!

Na návštěvníky čekají různé pohybové výzvy, úkoly a stanoviště. Výstavu je možné navštívit do 6. září 2026.

Vstupné: plné 60 Kč, snížené 50 Kč, děti do 3 let zdarma.

Muzeum Zábřeh

Výlet zpět o miliony let

Výstava provede návštěvníky do 20. září stovkami milionů let vývoje života na Zemi. Expozice je doplněna i několika autentickými exponáty.

Vstupné: plné 60 Kč, snížené 50 Kč, děti do 3 let zdarma.

Nová zelená úsporám 2026+

Od **25. června 2026** startuje podpora renovací rodinných domů:

- DOTACE AŽ 250.000 Kč PRO DOMÁCNOSTI OHROŽENÉ ENERGETICKOU CHUDOBOU
- BEZÚROČNÉ ÚVĚRY PRO OSTATNÍ DOMÁCNOSTI

Podmínkou získání obojího je **Renovační pas** – přehledný plán k energetické renovaci domu krok za krokem.

Pomůžeme vám s vyřízením dotace i zpracováním Renovačního pasu. V případě zájmu nás kontaktujte.

Bezplatné konzultace po telefonické dohodě v kancelářích v Šumperku a Hanušovicích.

Jste **oficiální poradenské místo** registrované u SFZP ČR.

MAS Horní Pomoraví o. p. s.
Ing. Lenka Buřicová
tel.: 724 217 932, 602 584 678
e-mail: buricova@hornipomoravi.eu

